

**Svar på fråga 2023/24:698 av Stina Larsson (C)
God luftkvalitet i tätorter och runt förskolor**

Stina Larsson har frågat mig om vilka åtgärder jag och regeringen tänker vidta för att säkerställa en god luftkvalitet i tätorter och runt förskolor.

Att värna om barns hälsa när det kommer till god luftkvalitet är något som jag och regeringen tar på största allvar. Som Stina Larsson påpekar har luftkvaliteten förbättrats i Sverige och kommer att förbättras ytterligare genom en rad åtgärder. Regeringen har bland annat tagit fram ett reviderat luftvårdsprogram som syftar till att redovisa hur Sverige ska nå sina åtaganden om utsläppsminskningar av vissa luftföroreningar för att klara sina åtaganden enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG, det så kallade takdirektivet.

Regeringen förstärker även klimatpremier till elbussar, tunga lastbilar och arbetsmaskiner genom att öka dess anslag med 992 miljoner kronor 2024. Anslaget beräknas öka med 1 493 miljoner kronor 2025 och med 2 023 miljoner kronor 2026 för detta ändamål. Därtill har regeringen infört ett tillfälligt marknadsintroduktionsstöd för lätta ellastbilar som uppgår till 450 miljoner kronor år 2024, 550 miljoner kronor år 2025 samt 660 miljoner kronor år 2026. Klimatpremien bidrar till en snabbare marknadsintroduktion av bussar, lastbilar och arbetsmaskiner med låga eller inga utsläpp vilket leder till minskade utsläpp av både luftföroreningar och växthusgaser.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2024 även avsatt 250 miljoner kronor per år 2024 och 2025 för införandet av en tillfällig skrotningspremie för den som skrotar en äldre bil med förbränningsmotor och köper eller leasar en elbil. En skrotningspremie ger incitament till att fasa ut bilar med stora utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar och ersätta dem med nollutsläppsfordon. Skrotningspremien kommer därmed att bidra till förbättrad luftkvalitet och minskade utsläpp av växthusgaser.

Regeringen fortsätter också att stärka Klimatklivet för att minska utsläppen av växthusgaser. Med regeringens satsning har Klimatklivet nära fem miljarder kronor i budgeten för 2024. Utöver att få till stånd minskade växthusgasutsläpp bidrar

Klimatklivet också till förbättrad luftkvalitet, bland annat genom åtgärder i form av tankstationer för biogas och laddinfrastruktur.

Regeringen har i klimathandlingsplanen även aviserat ett åtgärdsprogram för ökad transporteffektivitet som bland annat lyfter upp att förutsättningarna och villkoren för medfinansiering av steg 1- och 2-åtgärder bör förtydligas. Regeringen har även sedan tidigare avsatt medel för ett investeringsstöd för överflyttning av godstransporter till järnväg och sjöfart.

Utöver ovan nämnda pågår ett viktigt arbete inom EU med att omarbete Europaparlamentets och rådets direktiv om luftkvalitet och renare luft i Europa, det så kallade luftkvalitetsdirektivet, där förhandlingarna nu är i slutfasen. Regeringen har drivit på arbetet med att få igenom ett ambitiöst direktiv som bidrar till en förbättrad luftkvalitet både i Sverige och inom EU. Bland annat skärper direktivet gränsvärdena för luftkvalitet som på sikt kommer att ge ett ökat skydd för människors hälsa. Direktivet betonar även att medlemsländernas åtgärdsprogram ska ange vilka åtgärder som vidtas för att skydda barn och känsliga grupper.

Med detta sagt ansvarar myndigheter och kommuner för att miljökvalitetsnormen följs enligt Miljöbalken. I det fall miljökvalitetsnormerna överskrids åligger det kommunerna eller länsstyrelsen att upprätta ett åtgärdsprogram för att få ner luftföroreningshalterna.

Stockholm den 13 mars 2024

Romina Pourmokhtari